

„Miks Tõnu Kilgas mulle nii väga meeldis – ta pani mind naerma.“

„Miks Tõnu mulle nii väga meeldis – ta pani mind naerma,“ sõnab Tõnu Kilgase endine elukaaslane ja lavapartner Katrin Karisma.

„Tõnu oskas laulda, näidelda, võluda. Näidake mulle naist, kes ei oleks olnud temasse armunud,“ lisab näitleja eksabikaasa Tatjana Järvi.

Ülalolevad mõtted on nopitud hiljutistest Õhtulehe intervjuudest. Teispäeval igaviku teele lahkunud Tõnu Kilgas vallutas ja murdis nii mõnegi südame. Nipernaadilik kõikevõitev sarm oli nii sügavalt tema DNAs, et isegi need, kellele ta haiget tegi, ei saanud tema peale pikalt vimma pidada.

„Ta lihtsalt oligi sellise loomusega, et tegi sageli otsused läbi mõtlemata ja hetkeemotsioonist ajendatuna,“ rääkis Katrin Karisma kaks aastat tagasi Õhtulehele Tõnu Kilgase 65. sünnipäevaks antud intervjuus. „Tema elas nii, nagu talle meeldis, nii oli ta kõige õnnelikum. Minu jaoks oli Tõnu üks paras Nipernaadi.“

Eksabikaasa Tatjana Järvi sõnul oli Tõnu erakordselt võluv mees, kelle hurmale oli vaat et võimatu vastu seista. „Ta oskas laulda, näidelda, võluda. Näidake mulle naist, kes ei oleks olnud temasse armunud!“ ütles ta intervjuus poolteist aastat tagasi, lisades, et seesama jalustniitev sarm sai ka nende abielule saatuslikuks. „Ma olen kuulnud öeldavat, et kui naine on hea, on ka mees hea. Ma ütleks, et naine võib ju olla hea ja päris palju alla neelata, aga kui mees vaatab metsa poole, siis nii see ka jääb.“

Terake kibedust, mis neist suhetest jäi, lahustus aastatega ja hiljem sai Tõnu oma eksidega hästi läbi. Ning samamoodi oma nelja tütreaga.

Laulmas laule armastusest...

Tütar Piret Krumm maalis kaks aastat tagasi, isa 65. sünnipäevaks sellise pildi: „Kui oleks laev, mis sõidab maailma lõppu, sinna, kus taevas langeb kokku maaga, siis usun, et isa sobiks sellele laevale vanemmadruseks. Ühelegi tavalisele laevale ta ei sobiks. Ta lihtsalt pole tavaline mees.“

Lihtne madrusesärk seljas, nägu päikesest põlend, kitarre kaelas ning suu kõva häälega laulmas laule armastusest, merest ja sellest, mis kodu maha jäi – sellisena kangastus isa tütrele.

Puhastverd romantiku ja unistajana. „Seal laeval oleksid teisedki

ohtuleht.ee

Teater Vanemuine
Estonia teater
Vana Baskini Teater
Teater

madrused, kes kõik oleksid isa parimad semud. Nagu eluski, on tal seal mõned väga lähedased sõbrad, kellega aeg-ajalt kokku saadakse ja omi jutte aetakse. Ikka sellest, millest päriseluski: armastusest, elumerest ja sellest, mis kord maha jäi.“

Katrin Karisma oli tütre loodud pildiga päri. „Aga muidugi oli Tõnu suur romantik,“ leiab temagi. „Miks ta mulle nii väga meeldis – ta pani mind naerma. Ta rääkis nii põnevaid lugusid. Tõnu võis valetada, nii et suu suitses, aga see kõik oli nii lähedalt ja hoogsalt esitatud, et kellegi jaoks ei olnud oluline, kas jutul ka tõepõhja all oli.“

„Ta oli suur naljaviskaja,“ kinnitab paari aasta taguses Õhtulehe juubeliloos ka Anti Kobin, Tõnu seriaalipoeg sarjast „Õnne 13“.

„Tema vahepealsed repliigid ja naljad, mis sarja sisse ei jää, käisid kogu aeg võtete juurde. Lugusid tal jagus ja enamjaolt olid need humoorikad. Samamoodi oskas ta kuidagi erilisel viisil publikut käima tõmmata.“

Kõik oli tibens-tobens...

Viimasel ajal aga tõmbas näitleja oma tõiseid tegemisi koomale. Ta ei andnud hea meelega intervjuusid ega tahtnud väga pildile tulla. Esiialgu hoidis Tõnu põhjuse enda teada, kuid möödunud hilissügisel avaldas ta, et paar aastat tagasi avastatud – ja siis edukalt välja lõigatud – kopsuvähk oli siiski siirded ajusse ajanud. Teist korda avastati kasvaja Tõnu sõnul täiesti juhuslikult. „Käisin ujumas ja peast lõi korraks valusähvakas läbi,“ rääkis ta mullu novembris Kroonikale. See jäi ka näitleja viimaseks intervjuuks. „Mõtlesin, et pingutasin lihtsalt üle, aga siis tundsin, et ei taha pärast trenni enam sauna ka minna. No et liiga kuum nagu hakkab. Võtsin siis külma dušši ja läksin EMOsse. Tegid siis peapildi ja tuligi välja, et ta [kasvaja] on mul kopsust pannud minema. Kopsus oli ta halvaloomuline, selline pisikene junnikene, sentimeetrine. Aga kops oli pärast operatsiooni nii korras, et arst ütles kevadel: kohtume alles aasta pärast! Aga tema lipsas edasi...“

Eelmise aasta oktoobris tehtud ajuoperatsioon läks näitleja kinnitusel hästi. „Haav on tänaseks ilusti kinni kasvanud, traadid võeti ka juba välja ja kõik on tibens-tobens,“ kinnitas ta. „Nüüd olen siis, nagu öeldakse, igatepidi jala peal ja taastunud. Teen siin juba väikseid spordiringe, kõnnin väljas. Tunnen ennast väga hästi. Tütred ja tütarde emad aitavad mul koduseid töid teha. Ellen, kes on ka minu tugiisik, tahtis mu alguses kohe lausa enda juurde viia, aga ütlesin talle, et üldiselt saan ju ilusasti hakkama, ei ole probleemi. Mees peab ise välja kannatama oma valud, mis

on elu toonud.“

Küllap ilustas näitleja viimast intervjuud andes oma olukorda pisut. Teda lähedalt tundnud inimesed teadsid, et Tõnu jättis ka rasketel hetkedel väliselt mulje, et kõik on korras, ehkki optimismikihtide all virvendasid tumedamad vinud. „Minu arvates on Tõnu nagu sügis – kirju,“ kirjeldab kolleegi Anti Kobin. „Ning see kirjusus tegigi temast selle, kes ta oli. Vahel tundus, et Tõnu võis enda sees olla palju kurvem, kui ta välja näitas. Temas olid mingisugused melanhoolsed allhoovused, samal ajal kui ta välja näitas positiivsemat poolt.“

Viimane Tõnu suuremate rollidest oli Katrin Karismaga kahasse tehtud „Hotell California“, mida mängiti enam kui poolsada korda. „Õnne 13“ Harry Ahvena rollis astus näitleja viimati üles aasta tagasi. Veel möödunud suvel tegi Tõnu kaasa Vana Baskini teatri komöödias „Armastus mälukaotuseni“, kuid sügisel tuli Eero Spriidil see roll üle võtta.

Tütred sotsiaalmeedias: „Täna ei ole kurvastamise päev...“ „Sa oled päriselt vaba...“ „Kallid sulle, kus iganes sa ka poleks!“ „Täna ei ole kurvastamise päev... on seikluserohkete, ilusate, humoorikate, säravate hetkede meenutamise päev,“ kirjutab sotsiaalmeedias tütar Ellen Kilgas. „Aitäh, kallis isa, et oled olnud just selline, nagu olid, nii kaunis, särav, humoorikas, kirglik, töökas ja andekas.“

Tütar Hedvig Hanson kirjutab oma Facebooki-postituses nii:

„Mis siis isast saab?“ küsis ta nagu läbi udu.

„Kas sa usud, isa?“

„Usun,“ vastas ta mulle oma puhtaks saanud lapsesilmadega sügavale silma vaadates, justkui töotust andes.

„Astu siis nüüd julgelt edasi, usaldades. Sa oled päriselt vaba...“

Pesamuna Susan Kilgas: „Võtame tänase päeva, et tähistada mu isa elu. Aitäh kõikide ilusate ja lõbusate mälestuste eest, armas isa. Sa nakatasid kõiki oma energia ja armastusega elu vastu. Sa olid särav, andekas, edukas ja hooliv inimene. Kallid sulle, kus iganes sa ka poleks.“

Tema kirju elu

Tõnu Kilgase mõlemad vanemad, ema Ellen Kaarma ja isa Lembit Mägedi, olid Vanemuise teatri näitlejad. Tõnu sai aga perekonnanime ema eelmiselt abikaasalt, Gunnar Kilgaselt. Kui ema Ellen alustas vabaabi elu Lembit Mägediga, ei olnud abielu Kilgasega veel ametlikult lahutatud. Ja varsti sündis Tõnu. „Ma olin umbes teises klassis, kui ema küsis, mis nime endale võtan.“

Kuidas ma oleksin saanud olla Kaarma või Mägedi, kui koolis kutsusid mind kõik Kilgaseks?“ on näitleja Kuulutajas meenutanud.

Näitleja on tunnistanud, et tal ei olnud lihtne lapsepõlv. „Olen kasvanud ilma vanemateta, olnud väiksena kas hoidjatädi valve all või lasteaia pikapäevarühmas. Ema oli pikad päevad teatris tööl, siis sõideti etendustega mööda vabariiki, nii et nädalaid ei näinud ma teda. Ole seal trellitatud lasteaias siis ööd ja päevad!“ on ta meenutanud Arterile antud intervjuus. Ta oli 20aastane, kui ema Ellen Kaarma kahtlastel asjaoludel suri.

Tõnu Kilgasel on nelja naisega neli tütart: laulja Novella Hansoniga Hedvig Hanson, baleriin Tatjana Järvinga Ellen Kilgas, näitleja ja laulja Katrin Karismaga Piret Krumm ning neljanda naisega Susan Kilgas. Isa nime kannab vaid kaks tütart. Laulja Hedvig on ema järgi Hanson ja näitleja Piret on Krumm, kuna tema sünni ajal oli Katrin Karisma abielus Hendrik Krummiga.

Ta on ka kolmekordne vanaisa.

Esimestel teatritöökümneenditel oli näitlejal probleeme alkoholiga. 15 aastat tagasi tegi ta pahedega lõpparve. „Kui ma sain 50, siis ma mõtlesin, et peaks kuidagi teistmoodi elama. Tegema elumuutuse. Mõtlesin, et jätan kõik pahed maha. Ega see alkohol olnud ainus asi – veel oli suitsetamine ja siis käisin juba mängupõrgus mängimas ning see oli juba sõltuvus. Ma ei tahtnud olla purjus vanaisa,“ ütles ta „Radarile“ antud intervjuus. Aastail 1972–1974 oli Tõnu Kilgas ansambli Fix solist. Enne teda laulis bändis tema esimene abikaasa Novella Hanson.

Kuigi oma esimese rolli Vanemuise teatris tegi Tõnu Kilgas juba viieaastaselt, alustas ta lavakarjääri 1978. aastal, kui tegi koos Fixiga kaasa Ülo Vilimaa lavastatud muusikalises etenduses „Hunt ja seitse kitsetalle“. Kilgas oli hundi rollis, Silvi Vrait kehastas öökulli. Hiljaaegu mängis näitleja aga „Kosmonaut Lotte“ muusikalis jänes Adalberti. „Vaat Jänes Adalberti rolli kohta oleks vanasti öeldud: meistri roll,“ ütles näitleja Areenile antud intervjuus seitse aastat tagasi. „See on nii suur roll, et annab näitlejale piiramatud võimalused. Füüsiliselt on küll väga raske – kukun, lendan, tantsin, poolteist meetrit porolooni kogu aeg ümber.“

1993. aastast kehastab Tõnu Kilgas seriaalis „Õnne 13“ Harry Ahvenat. Sarja endine stsenaarist Teet Kallas rääkis aastate eest Õhtulehele, et ta oleks stsenaariumisse äärepealt kirjutanud Kilgase ja Hedvig Hansoni lebestseeni. Viimane kehastas Georg Sumbergi armukest, ent Kallas tahtis panna teda ka

Ahvenaga liini ajama, kuni sai üht raadiosaadet kuulates juhuslikult teada, et Kilgas ja Hanson on isa ja tütar. Tõnu Kilgas on olnud koosseisuline näitleja Vanemuises ja Estonias. Aastast 2005 on ta vabakutseline.